

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE GÜNCEL ARAŞTIRMALAR

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE GÜNCEL ARAŞTIRMALAR

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK

Yazarlar

Latife KABAKLI ÇİMEN - Şengül İLGAR - Mehmet Hanifi AKYÜZ - Duygu YALMAN POLATLAR
Cansu KÖKEN - Selma SAYDAM - Burcu GÜNGÖR - Sevil İMERT - Leyla ULUS
Musa BARDAK - Nihat TOPAÇ

E-ISBN: 978-625-5531-84-1

DOI: 10.54637/vizetek.9786255531841

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap elektronik ortamda yayımlanmaktadır.
Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Vizetek Dizgi

Yayın Tarihi: Temmuz, 2025

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

 Vizetek
Yayıncılık

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetekiayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE GÜNCEL ARAŞTIRMALAR

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK

Yazarlar

Prof. Dr. Latife KABAKLI ÇİMEN

Prof. Dr. Şengül İLGAR

Dr. Mehmet Hanifi AKYÜZ

Dr. Öğr. Üyesi Duygu YALMAN POLATLAR

Dr. Öğr. Üyesi Cansu KÖKEN

Dr. Selma SAYDAM

Dr. Öğr. Üyesi Burcu GÜNGÖR

Öğr. Gör. Sevil İMERT

Doç. Dr. Leyla ULUS

Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK

Dr. Öğr. Üyesi Nihat TOPAÇ

(Yazar sıralaması bölüm sıralamasına göre yapılmıştır.)

Bölümler ve Yazarlar

Editörler

Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK

1. Bölüm

Çocuk ve Çocukluk Algısında Değişmeler

Prof. Dr. Latife KABAKLI ÇİMEN, Sabahattin Zaim Ün.

ORCID: 0000-0002-4973-3630

2. Bölüm

Medyanın Çocukla İletişime Yansıması ve Değişen Ebeveynlik Roller: E-Ebeveynlik

Prof. Dr. Şengül İLGAR, İstanbul Ün.-Cerrahpaşa

ORCID: 0000-0002-1930-160X

3. Bölüm

Erken Çocuklukta Anne-Çocuk Bağlantısı: Zihin Yönelimlilik

Dr. Mehmet Hanifi AKYÜZ, F. Sultan Mehmet V. Ün.

ORCID: 0000-0002-5738-0089

Dr. Öğr. Üyesi Duygu YALMAN POLATLAR,

F. Sultan Mehmet V. Ün.,

ORCID: 0000-0002-9030-5814

4. Bölüm

Erken Çocukluk Eğitiminde Yapay Zekanın Kullanımı

Dr. Öğr. Üyesi Cansu KÖKEN, Sabahattin Zaim Ün.

ORCID: 0000-0003-4668-1211

5. Bölüm

Erken Çocukluk Döneminde Yönetici İşlevin Değerlendirilmesi

Dr. Selma SAYDAM

ORCID: 0000-0002-5097-9208

6. Bölüm

Çocuklarla Felsefe: Okul Öncesi Dönemde P4C Yaklaşımı

Dr. Öğr. Üyesi Burcu GÜNGÖR, Sabahattin Zaim Ün.

ORCID: 0000-0002-3102-8183

7. Bölüm **Okul Öncesi Eğitimde Çevreci Yaklaşımlar ve Mekân Tasarımı:
Reggio Emilia Örneği**
Öğr. Gör. Sevil İMERT, İstinye Üniversitesi
ORCID: 0009-0006-2585-0441
8. Bölüm **Erken Çocukluk Eğitiminde Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları**
Doç. Dr. Leyla ULUS, İstanbul Ün.-Cerrahpaşa
ORCID: 0000-0002-5483-0224
9. Bölüm **Maarif Modeli 2024 Okul Öncesi Eğitim Programının Analizi**
Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK, Sabahattin Zaim Ün.
ORCID: 0000-0001-5585-8002
Dr. Öğr. Üyesi Nihat TOPAÇ, İstanbul Ün.-Cerrahpaşa
ORCID: 0000-0001-9364-4072

ÖN SÖZ

Erken çocukluk eğitimi, insan gelişiminin en kritik evrelerinden birini şekillendiren dinamik ve disiplinlerarası bir alandır. Günümüzde teknolojik ilerlemeler, sosyokültürel dönüşümler ve eğitim paradigmalarındaki yenilikler, bu alanın sınırlarını genişletmekte ve yeni araştırma sahaları açmaktadır. “Erken Çocukluk Eğitiminde Güncel Araştırmalar” başlıklı bu kitap, erken çocukluk dönemine dair teorik ve pratik tartışmaları bir araya getirerek, alana katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Kitabın ilk bölümü olan “Çocuk ve Çocukluk Algısında Değişmeler”, modern çağda çocukluk kavramının nasıl dönüştüğünü tarihsel ve kültürel perspektifle ele almaktadır. Özellikle dijitalleşmenin çocukların dünyasında yarattığı etkiler, “Medyanın Çocukla İletişime Yansıması ve Değişen Ebeveynlik Roller: E-Ebeveynlik” bölümünde derinlemesine incelenmektedir. Bu kısımda, ebeveyn-çocuk ilişkisinin teknolojiyle nasıl yeniden tanımlandığı ve dijital okuryazarlığın önemi vurgulanmaktadır.

Erken çocukluk dönemindeki duygusal ve bilişsel gelişimin temel taşlarından biri olan anne-çocuk bağlanması, “Erken Çocuklukta Anne-Çocuk Bağlantısı: Zihin Yönelimlilik” bölümünde irdelenmektedir. Bağlanma teorileri ve nörobilimsel bulgular ışığında, bu ilişkinin çocuğun gelecekteki sosyal ve akademik becerileri üzerindeki etkisi ortaya konulmaktadır. Aynı zamanda, “Erken Çocukluk Eğitiminde Yapay Zekanın Kullanımı” bölümü, yapay zekâ tabanlı öğrenme araçlarının okul öncesi eğitimdeki potansiyelini ve sınırlılıklarını tartışmaktadır.

Çocukların yönetici işlev becerileri (dikkat, hafıza, esneklik gibi), «Erken Çocukluk Döneminde Yönetici İşlevin Değerlendirilmesi» bölümünde ele alınmaktadır. Bu bölüm, erken müdahale programlarının önemini vurgularken, ölçme-değerlendirme yöntemlerine dair güncel yaklaşımları da sunmaktadır. Felsefenin çocukların düşünme becerilerine entegrasyonu ise «Çocuklarla Felsefe: Okul Öncesi Dönemde P4C Yaklaşımı» bölümünde pratik örneklerle desteklenmektedir.

Kitabın sonraki bölümleri, sürdürülebilir ve kapsayıcı eğitim modellerine odaklanmaktadır. “Okul Öncesi Eğitimde Çevreci Yaklaşımlar ve Mekân Tasarımı: Reggio Emilia Örneği”, doğa temelli öğrenme ortamlarının çocuk gelişimindeki rolünü incelerken, “Erken Çocukluk Eğitiminde Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları” bölümü, farklı ihtiyaçlara sahip çocukların eğitimdeki haklarını ve uygulamadaki iyi örnekleri vurgulamaktadır. Son olarak, «Maarif Modeli 2024 Okul Öncesi Eğitim Programının Değerlendirilmesi», Türkiye’deki güncel eğitim politikalarını analiz ederek, ulusal ve uluslararası bağlamda karşılaştırmalı bir perspektif sunmaktadır.

Bu kitap, alanında uzman akademisyenler ve araştırmacıların katkılarıyla hazırlanmış olup, erken çocukluk eğitimindeki güncel tartışmalara ışık tutmayı hedeflemektedir. Eserin, eğitimcilere, politika yapıcılara ve ebeveynlere rehberlik etmesini umuyor; emeği geçen tüm yazarlara ve destekçilere teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Musa BARDAK

İstanbul 2025

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

Çocuk ve Çocukluk Algısında Değişmeler 1

Latife KABAKLI ÇİMEN

BÖLÜM 2

Medyanın Çocukla İletişime Yansıması ve
Değişen Ebeveynlik Roller: E-Ebeveynlik..... 31

Şengül İLGAR

BÖLÜM 3

Erken Çocuklukta Anne-Çocuk Bağlantısı: Zihin Yönelimlilik 45

*Mehmet Hanifi AKYÜZ
Duygu YALMAN POLATLAR*

BÖLÜM 4

Erken Çocukluk Eğitiminde Yapay Zekanın Kullanımı 63

Cansu KÖKEN

BÖLÜM 5

Erken Çocukluk Döneminde Yönetici İşlevin Değerlendirilmesi 87

Selma SAYDAM

BÖLÜM 6

Çocuklarla Felsefe: Okul Öncesi Dönemde P4C Yaklaşımı 104

Burcu GÜNGÖR

BÖLÜM 7

Okul Öncesi Eğitimde Çevreci Yaklaşımlar ve Mekân Tasarımı:

Reggio Emilia Örneği 133

Sevil İMERT

BÖLÜM 8

Erken Çocukluk Eğitiminde Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları 147

Leyla ULUS

BÖLÜM 9

Maarif Modeli 2024 Okul Öncesi Eğitim Programının Analizi 179

Musa BARDAK

Nihat TOPAÇ